

חוני המעגל - לגשם מתפלל

עיבוד לסיפורו של חוני המעגל (על פי הגמרא במסכת תענית כג,א)

בזמן שבית המקדש היה קיים, חי איש צדיק בירושלים ושמו חוני.

חוני הצדיק אהב ללמד תורה ועזר תמיד בשמחה לכל אדם. כלם ידעו שהשם אוהב את חוני כאלו היה בנו יקירו.

בימים ההם, לא היו ברזים כדי לשותות מים, גם לא היו צנורות להשקות בהם את השדות והפרדסים. רק כאשר ירדו גשמים, הם השקו את השדות ומלאו את בורות המים שהכינו האנשים כדי לאגר בהם את מי הגשמים.

כלם כלם חכו לגשם, כדי שיהיו מים לשדות, לבעלי החיים ולבני האדם. אם לא ירד גשם, לא יצמחו פרות ולא תצמח התבואה בשדות, והאדם והבהמה יהיו רעבים וצמאים.

שנה אחת לא ירד גשם.

הקיץ תם ונגמר והשמים נותרו נעולים. אף טפת גשם אחת לא ירדה.

התפללו כלם לגשם, אף גשם לא ירד.

מה עשו?

החליטו לפנות אל חוני הצדיק.

שאלו משלחת בהולה אל חוני הצדיק. "אותך הקדוש ברוך הוא אוהב במיוחד", אמרו לו. "התפלל בבקשה אל השם שיוריד לנו גשמים".

אמר להם חוני: "בסדר. לכו והכניסו לבתים את כל הדברים שנשארו בחוץ, כי אלה עלולים להרטב ולהתקלקל".

עשו כלם כדבריו. נשא חוני תפלה שירד גשם... אף הגשם לא ירד.

מה עשה חוני?

לקח חוני את מקלו וציר על האדמה עגול. עמד בתוך העגול ואמר: "רבונו של עולם, בניך פנו אלי, כי הם יודעים שאני כמו בן שלך. אני לא אדע מפה, ולא אצא מהעגול עד שתרחם עלינו ותוריד לנו גשם!".

עכשו כלם יודעים מדוע קוראים לחוני "חוני המעגל". בשל העגול שציר באדמה ועמד בתוכו.

התפלל חוני אל השם, ואכן מעט עננים הופיעו בשמים. טפות קטנות החלו לטפטף, טיף-טיפ טיף-טיפ.

אמרו האנשים לחוני המעגל: "חוני, הגשם דק ומועט. אלה רק טפות! גשם כזה לא מספיק כדי להשקות את השדות ואת הכרמים, והבורות לא יתמלאו".

נשא חוני שנית את עיניו למרום ואמר: "השם, השם, לא גשם כזה בקשתי! אלא גשם שימלא את הבורות וישקה את הצמחים!"

התחילו לרדת גשמי זעף, מבול ממש. בום, בום, ירד הגשם החזק. המים מלאו את החצרות ואת הרחובות ואימו להטביע אדם ובהמה.

אמרו האנשים לחוני המעגל: "הגשמים שהבאת עומדים להחריב את העולם! לא גשמים כאלה רצינו! הגשם חזק מדי!"

נָשָׂא חוּנִי אֶת עֵינָיו לְמָרוֹם פַּעַם נֹסַפֶּת וְאָמַר: "הֵשֶׁם, הֵשֶׁם, לֹא כָךְ בִּקְשָׁתִי. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים גִּשְׁמֵי רָצוֹן וּבִרְכָּה. גִּשְׁם נָעִים וְטוֹב שְׁיִשְׁקָה אֶת הָאֲדָמָה וְיִמְלֵא אֶת בּוֹרוֹת הַמַּיִם".

מִיָּד הִחֲלוּ יוֹרְדִים גִּשְׁמֵי בִרְכָּה שְׁמֵלֵאוּ אֶת בּוֹרוֹת הַמַּיִם וְהִשְׁקוּ אֶת הַצִּמְחִים. שָׁתוּ בְנֵי הָאָדָם וּבִעְלֵי הַחַיִּים וּבִרְכוּ אֶת הֵשֶׁם.

הַגִּשְׁמִים יָרְדוּ וְיָרְדוּ בְּלִי הַפְסָקָה עַד שֶׁהָאָרֶץ הִתְמַלְּאָה בְּמַיִם. אָפְלוּ הַבַּתִּים הִחֲלוּ לְהִתְמַלֵּא בְּמַיִם.

בָּאוּ הָאֲנָשִׁים וַעֲזָקוּ אֶל חוּנִי: "דִּי! הַגִּשְׁם יָרַד יוֹתֵר מִדִּי! הִתְפַּלֵּל לְהֵשֶׁם שְׁיִפְסֹק הַגִּשְׁם".

פָּנָה חוּנִי אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! יְהִי רָצוֹן מִלְפָּנֶיךָ שְׁיִפְסֹקוּ הַגִּשְׁמִים וְכָךְ יוּכַל הָעוֹלָם לִנְשֹׂם לְרוּחָה".

מִיָּד נִשְׁבָּה רוּחַ, הָעֲנָנִים הִתְפַּזְּרוּ וְהַשֶּׁמֶשׁ זָרַחָה. הַמַּיִם נִסְפְּגוּ בָּאֲדָמָה וְהָאֲנָשִׁים יָצְאוּ לְשׂוּדָה לִקְטֹף פְּרוֹת וְיִרְקוֹת.

רַק אֵז יָצָא חוּנִי מִן הַמַּעְגָּל וְחָזַר לְבֵיתוֹ.

שיח במליאה בעקבות הסיפור

- משוחחים על חשיבותו של הגשם לבני האדם, לבעלי החיים ולצמחייה: מי צריך גשם? מדוע? (ניתן להיעזר בחידות המצורפות).
- (בוגרים) משווים בין תהליך ההשקיה והשתייה בעבר (בזמן חוני המעגל) ובהווה.
- משוחחים על החשיבות של תפילה לגשם ומשווים בין המושגים "הזכרת גשמים" ו"בקשת גשמים".

מי זקוק לגשם? - חידות

- אני זקוקה לגשם כדי שהצמחים שעלי יוכלו לגדל ולפרח. מי אני?
- אנו זקוקים לגשם כדי שיהיו לנו מים לשתות. אין לנו בית ואנחנו לא יודעים לפתח ברז. אנחנו שותים משלולית או נחל. מי אנחנו?
- אנו זקוקים לגשם כדי לצמח. בלי מים אנחנו נובלים. מי אנחנו?
- אנו זקוקים לגשם כדי לשתות, לטול ידיים, להתקלח, לרחץ כלים, לכבס, לבשל. מי אנחנו?